

РОЗРОБКА ІННОВАЦІЙНОГО ПРОЕКТУ ОБЛІКОВО-АНАЛІТИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ УПРАВЛІННЯ РУХОМ ГОТОВОЇ ПРОДУКЦІЇ

(Представлено д.е.н., проф. Мороз Ю. Ю.)

У статті узагальнено теоретико-методологічні підходи до управління рухом готової продукції на підприємствах молочної галузі. Розглянуто проблемні питання щодо визначення структури, а також розробки етапів управління рухом готової продукції підприємства.

Ключові слова: облік, виробництво, готова продукція, первинні документи.

Постановка проблеми. В сучасних ринкових умовах господарювання успішна діяльність кожного підприємства полягає у підвищенні рівня економічної ефективності виробництва готової продукції. Облік готової продукції є надзвичайно актуальною метою для дослідження, оскільки поряд з обсягом реалізації підприємство планує обсяг прибутку, тому в системі організації бухгалтерського обліку на підприємстві особливе місце займає облік готової продукції, її відвантаження та реалізації. Саме тому реалізація продукції та отримання доходів у умовах конкуренції стають центральними проблемами функціонування підприємства [8, с. 322].

Реалізація виробленої готової продукції завершує операційний цикл господарської діяльності суб'єкта господарювання. Підприємство має виробляти лише ті види продукції, які користується попитом на ринку збуту та задовольняють потреби споживачів. За умов швидкозмінюваної ринкової ситуації завданням організації обліку є забезпечення управлінського персоналу підприємства інформацією для оперативного регулювання реалізації готової продукції, планування майбутньої господарської діяльності.

Мета дослідження є аналіз процесів, пов'язаних з ефективністю управління рухом готової продукції підприємства.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Питання, пов'язані з обліком готової продукції, висвітлювали вітчизняні й зарубіжні економісти. Найбільш ґрунтовно проблеми обліку готової продукції розглянуто в працях вітчизняних вчених: Ф.Ф. Бутинця, А.М. Герасимовича, С.Ф. Голова, В.І. Єфіменка, І.В. Жиглей, М.В. Кужельного, В.Г. Линника, В.М. Мурашка, Л.К. Сук, В.Я. Савченка, В.В. Сопка, а також зарубіжних вчених: П.С. Безруких, Д. Блейка, Б. Нідлза, В.Ф. Палія, Ч.Т. Хон грена. Але, на сьогодні, залишається ще багато невирішених питань щодо обліку готової продукції.

Викладення основного матеріалу дослідження. Результатом діяльності будь-якого суб'єкта господарювання є випуск готової продукції, виконання робіт або надання послуг. У результаті, вартість готової продукції, робіт, послуг переходить зі сфери виробництва в сферу обігу, тобто вимірюється в грошовій оцінці, адже для будь-якого підприємства фінансовий аспект діяльності є найголовнішим. Відповідно до П(С)БО 9 готовою вважається продукція, яка виготовлена на підприємстві,

призначена для продажу і відповідає технічним і якісним характеристикам, які передбачені договором або іншим нормативно-правовим актом [6].

Е. Переверзева вважає готовою продукцією вироби і продукти, які повністю закінчені обробкою на даному підприємстві, відповідають вимогам стандартів та технічним умовам, прийняті відділом технічного контролю і здані на склад готової продукції [4].

Готова продукція — продукція (товар), вироблена з використанням давальницької сировини (крім тієї частини, що використовується для проведення розрахунків за її переробку) що пройшли всі стадії технологічної обробки на даному підприємстві, відповідають затвердженим стандартам або умовам договору, прийняті технічним контролем підприємства і здані на склад чи замовникові — покупцеві згідно з діючим порядком прийняття продукції на підприємстві і визначена як кінцева у контракті між замовником і виконавцем [3].

Одним з важливих завдань сучасних підприємств є організація ведення обліку готової продукції з метою її найефективнішої реалізації.

Основними завданнями обліково-аналітичного забезпечення руху готової продукції на підприємстві є:

- систематичний контроль за випуском готової продукції, використанням запасів і зберіганням на складах; обсягом виконаних робіт й послуг;
- своєчасне та правильне документальне оформлення відвантаженої та відпущеної продукції (робіт, послуг);
- чітка організація розрахунків з покупцями, контрагентами за виконанням планів договорів щодо обсягу та асортименту реалізованої продукції, з метою проведення оцінювання менеджерів;
- своєчасний і точний розрахунок сум за реалізовану продукцію, фактичних витрат на її виробництво та облік нарахування та сплати належних до обсягу реалізації податків та зборів.

Облік готової продукції здійснюється на основі первинних документів – актів, накладних, відомостей випуску продукції; документів, що засвідчують якість. З використанням комп'ютерної техніки на багатьох виробничих підприємствах прийнято вести облік реалізації готової продукції без застосування узагальнюючих документів. Виняток становить формування оборотно-сальдової відомості за рахунком 26 "Готова продукція". Цей документ характеризує інформацію щодо оборотів і залишків готової продукції. Однак, я вважаю, що доцільно на підставі первинних документів складати реєстри документів з реалізації готової продукції. Реєстри необхідно формувати за напрямками реалізації, видами продукції, покупцями та замовниками. Щоденне заповнення цих реєстрів дасть змогу здійснювати оперативний контроль за реалізацією продукції, застосуванням цін та їх змінами, надходженням виручки [58].

Готова продукція – це виріб або напівфабрикат, робота, послуга що пройшли всі стадії технологічної обробки на даному підприємстві та відповідають затвердженим стандартам або технічним умовам, договору, прийняті технічним контролем підприємства і здатні на склад або замовникові-покупцеві відповідно до діючого порядку прийняття продукції (рис. 1.1) [2].

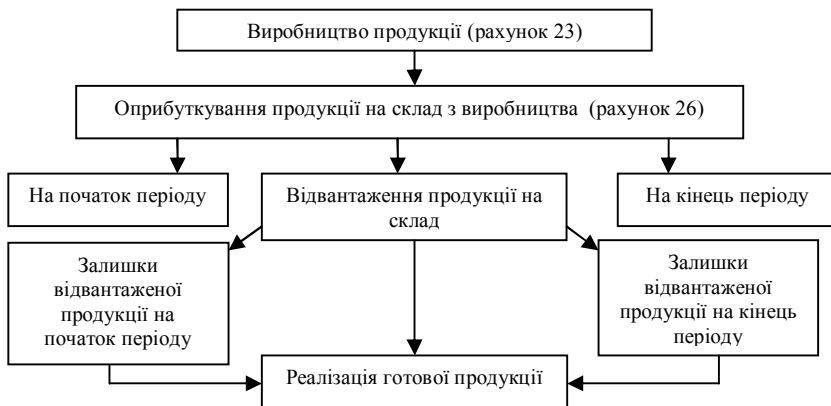

Рис 1. Зв'язок між виробництвом, залишками і реалізацією продукції

Всі елементи виробничого процесу (сировина, матеріали тощо), які знаходяться на різних стадіях технологічного процесу, утворюють незавершене виробництво.

Для синтетичного обліку готової продукції призначений активний рахунок № 26 "Готова продукція". За дебетом цього рахунку відображають надходження готової продукції власного виробництва на склад за фактичною виробничою собівартістю, за кредитом - відпуск готової продукції за фактичною виробничою собівартістю. Залишок є лише дебетовий і показує фактичну виробничу собівартість готової продукції на кінець звітного періоду[7].

Висновки. Отже, основним показником обсягу господарської діяльності суб'єктів господарювання є реалізація готової продукції. Найбільшою проблемою залишається рівень використання облікової інформації для оцінки якісних і кількісних параметрів готової продукції і витрат. Ця інформація нині недостатньо застосовується для прийняття управлінських рішень і коригування виробничої діяльності, тому доцільно вивчати інформаційні потреби управлінських підрозділів, формувати оперативні дані у вигляді звітів і використовувати їх для оптимізації програми виробництва і збуту продукції.

Список використаної літератури

1. Гончарова Т.В. Облік продукції, робіт, послуг та їх реалізація / Т.В. Гончарова // [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://www.kpi.kharkov.ua/archive/Conferences8f.pdf>.
2. Грищенко О. В. Щодо вдосконалення первинного обліку реалізації готової продукції молокопереробних підприємств / О. В. Грищенко. [Електронний ресурс]
3. Заокіпна Н. С. Удосконалення обліку готової продукції та її реалізації [Електронний ресурс] / Н. С. Заокіпна // Чернівецький торговельно-економічний інститут КНТЕУ. – 2013. – Режим доступу: <http://intkonf.org/zaokipna-ns-udoshkonalennya-obliku-gotovoyi-produktsiyi-ta-yiyi-realizatsiyi/>.
4. Переверзева Е. Учет готовой продукции // ГлавБух. – 2006. – №11. – С. 20
5. Петришина Н. С. Проблеми обліку готової продукції та її реалізації

[Електронний ресурс] / Н. С. Петришина, Р. В. Перун // ПВНЗ «Хмельницький економічний університет». – 2014. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/Nie_2014_1_9.pdf.

6. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 9«Запаси» [Електронний ресурс] Наказ Міністерства фінансів України від 20.10.1999 р. №246.

7. Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій, затверджена наказом МФУ від 30.11.1999 р. № 291.

8. Саввон О.О. Удосконалення обліку готової продукції та її реалізації / Саввон О.О. // Держава та регіони. – 2007. – № 3. с. 321 -324.

9. Шушлякова О.В. Шляхи активізації обліку готової продукції підприємства / О.В. Шушлякова // - [Електронний ресурс]. - Джерело доступу: <http://repository.hneu.edu.ua/jspui/bitstream/.pdf>.

References:

1. Honcharova T.V. Oblik produktsiyi, robot, posluh ta yikh realizatsiya / T.V. Honcharova // [Elektronnyy resurs]. - Dzherelo dostupu:<http://www.kpi.kharkov.ua/archive/Tsonferentses8f.pdf>.

2. Hryshchenko O. V. Shchodo vdoskonalennya pervynnoho obliku realizatsiyi hotovoyi produktsiyi molokopererobnykh pidpryemstv / O. V. Hryshchenko. [Elektronnyy resurs]

3. Zaokipna N. S. Udokonalennya obliku hotovoyi produktsiyi ta yiyi raelizatsiyi [Elektronnyy resurs] / N. S. Zaokipna // Chernivets'kyy torhovel'no-ekonomichnyy instytut KNTU. – 2013. – Rezhym dostupu do resursu: <http://intkonf.org/zaokipna-ns-udokonalennya-obliku-gotovoyi-produktsiyi-ta-yiyi-realizatsiyi/>.

4. Pereverzeva E. Uchet hotovoy produktsyy // HlavBukh. – 2006. –#11. –S. 20

5. Petryshyna N. S. Problemy obliku hotovoyi produktsiyi ta yiyi realizatsiyi [Elektronnyy resurs] / N. S. Petryshyna, R. V. Perun // PVNZ «Khmel'nyts'kyy ekonomichnyy universytet». – 2014. – Rezhym dostupu do resursu: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/Nie_2014_1_9.pdf.

6. Polozhennya (standart) bukhhaltens'koho obliku 9«Zapasy» [Elektronnyy resurs] Nakaz Ministerstva finansiv Ukrayiny vid 20.10.1999 r. № 246: – Rezhymdostupu: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0751-99>.

7. Pro zastosuvannya Planu rakhunkiv bukhhaltens'koho obliku aktyviv kapitalu, zobov'yazan' i hospodars'kykh operatsiy pidpryemstv i orhanizatsiy Instruktsiya, zatv. nakazom Min-va finansiv Ukrayiny vid 30.11.1999 r. № 291, z zminamy. - [Elektronnyy resurs]. - Dzherelo dostupu www.zakon.rada.gov.ua.

8. Savvon O.O. Udokonalennya obliku hotovoyi produktsiyi ta yiyi realizatsiyi / Savvon O.O. // Derzhava ta rehiony. – 2007. – № 3. s. 321 -324.

9. Shushlyakova O.V. Shlyakhy aktyvizatsiyi obliku hotovoyi produktsiyi pidpryemstva / O.V. Shushlyakovs'ka // - [Elektronnyy resurs]. - Dzherelo dostupu: <http://repository.hneu.edu.ua/jspui/bitstream/.pdf>.

АНДРІЙЧУК Руслана Євгенівна – магістр Житомирського національного агроекологічного університету, спеціальність «Облік і аудит».

Наукові інтереси: обліково-методичні аспекти бухгалтерського обліку готової продукції